

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation av Lisskulla Zayane (MP) om grönytefaktor Nacka stad

Vi har fått en interpellation med följande frågor om tillämpningen av verktyget Grönytefaktor Nacka stad (GYF):

1. På vilket sätt har GYF varit del av detaljplaneprocessen?
2. Vid vilka projekt utöver Nya gatan har GYF funnits med vid markanvisnings- respektive exploateringsavtal?
3. Vem ansvarar (vilken enhet) för att arbetet med GYF och indirekt våra miljömål lyfts in i detaljplaneprocesserna?
4. Varför finns det indikatorer om GYF i miljöprogrammet om dessa aldrig mäts eller följs upp?

Vårt svar är följande:

Nacka har under lång tid arbetat med att få in olika gröna värden i stadsutvecklingen. Grönytefaktorn är ett av flera verktyg och förhållningssätt, men vi arbetar också med miljöprogrammet och dess olika indikatorer, ekosystemtjänster, en strategi för miljö- och klimatambitioner i stadsbyggandet, gröna obligationer och Nätverket Klimatneutrala Nacka.

Kommunfullmäktige antog ett program för markanvändning i april 2016 och därefter principer för grönytefaktorn i Nacka stad i juni 2016.

I programmet för markanvändning framgår att kommunen ska ställa krav på olika gröna värden vid markanvisningar och det framgår att de kan variera från område till område beroende på vad som är mest angeläget för att uppnå målet om attraktiva livsmiljöer. Prioriterade kategorier för ekosystemtjänster på västra Sicklaön är sociala och rekreativa värden, dagvattenhantering, biologisk mångfald, luftrening och lokalklimat. Vid markanvisning i andra delar av kommunen så beslutade kommunfullmäktige att kommunstyrelsen får avgöra från fall till fall hur kraven på gröna värden ska formuleras. Vi konstaterar att kommunfullmäktige var enigt om markprogrammet när det gäller hur kommunen ska arbeta med gröna värden.

I ärendet om principer för grönytefaktorn för Nacka stad ställde sig kommunstyrelsen bakom tjänstemannaförslaget som bl a innebär att ambitionen är att en grönytefaktor på 0,6 ska uppnås på kvartersmark i stadsbyggnadsprojekt på västra Sicklaön (dvs kvoten mellan ”grön yta” och total markyta). Dokumentet ”Grönytefaktor – Nacka stad” är tänkt som ett flexibelt planeringsverktyg för byggherrar och arkitekter så att de kan kombinera olika åtgärder för att uppnå den aktuella grönytefaktorn. Det handlar t ex om att kombinera grönska på tak, växtbäddar, genomsläppliga ytor och trädplantering. Också detta beslut var enigt.

Under 2019 och 2020 har ett utvecklingsarbete gällande kommunens verktyg för Grönytefaktor pågått, eftersom det finns ett behov av att dels underlätta tillämpningen och undvika dubbelarbete och dels för att förtydliga hur grönytefaktorn ska tillämpas i stadsbyggnadsprojekt och tydliggöra ansvarsfördelningen inom stadsutvecklingsprocessen.

Som nämns i interpellationen så är kommunens möjligheter att ställa krav på användande av grönytefaktorn begränsad av lagstiftningen som förbjuder tekniska särkrav. Vid anvisning av kommunal mark används grönytefaktorn och när en privat intressent utvecklar sin egen mark för exploateringsenheten tidig dialog med exploatören i syfte att uppmuntra till att de också ska använda grönytefaktorn och att det är ett bra verktyg för att komma vidare i detaljplanarbetet.

Grönytefaktorn finns med i hela detaljplanprocessen och introduceras redan vid startmötet. I processen fram till samråd tar byggherren fram förslag till gestaltning på kvartersmarken och beräkningar på grönytefaktorn.

Det är i första hand vid markanvisningar på västra Sicklaön som grönytefaktorn använts, bl a Nya gatan som nämns i interpellationen, men även Järla Station norr, Henriksdalsbacken och Svindersberg. Därutöver används det också vid utvecklingen av Älta centrum, där en privat byggherre är dominerande aktör.

Flera av kommunens enheter är involverade i arbetet med grönytefaktorn och våra miljömål under detaljplanprocessen. Men arbetet med att säkra gröna värden slutar inte i och med att detaljplanen vunnit laga kraft, därför fortsätter arbetet under hela stadsbyggnadsprojektens gång (dvs även utbyggnadsskedena). Exploateringsenheterna följer projekten från början till slut och har huvudansvaret för bl a grönytefaktorn, men givetvis med kompetens från andra enheter också (främst planerheten och miljöenheten och enheten för strategisk stadsutveckling).

Avsikten med att lyfta grönytefaktorn som indikator i miljöprogrammet 2019 var just att förtydliga hur den förankras i stadsbyggnadsprojekten och även få en bild av om grönytefaktorn tillämpas i de projekt där kommunen inte har laglig möjlighet ställa krav på användandet. Uppföljningen av miljöprogrammets indikatorer har tyvärr dröjt då fokus under 2019 och 2020 har legat på att uppdatera styrdokumentet och få fram en enklare

rutin med en förtydligad ansvarsfördelning för tillämpningen av grönytefaktorn. När detta nu finns på plats är det bättre möjligheter att säkerställa att korrekta uppgifter rapporteras in för att vi ska kunna följa upp miljöprogrammets indikatorer på rätt sätt.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Cathrin Bergenstråhle
Miljö- och stadsbyggnadsnämndens
ordförande